

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ NHÀ GIÁO VÀ CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỚC YÊU CẦU CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO Ở TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Nguyễn Thị Nghĩa

Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt: Trong bối cảnh chuyển đổi số đang trở thành xu thế tất yếu của giáo dục và đào tạo, đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên cần được nâng cao về năng lực, tư duy và phương pháp làm việc để đáp ứng yêu cầu mới. Bài báo phân tích cơ sở lý luận, thực tiễn, yêu cầu đặt ra từ chuyển đổi số đối với đội ngũ này, đồng thời đề xuất các giải pháp thiết thực nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy và quản lý trong môi trường giáo dục số. Kết quả nghiên cứu góp phần cung cấp luận cứ khoa học và thực tiễn cho việc phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý trong bối cảnh hiện đại hóa giáo dục quốc phòng và an ninh.

Từ khóa: chuyển đổi số, giáo dục quốc phòng và an ninh, đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý, nâng cao chất lượng.

ENHANCING THE QUALITY OF TEACHERS AND ADMINISTRATORS TO MEET THE REQUIREMENTS OF DIGITAL TRANSFORMATION IN EDUCATION AND TRAINING AT THE CENTER FOR NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION – THAI NGUYEN UNIVERSITY IN THE CURRENT PERIOD

Nguyen Thi Nghia

Center for National Defense and Security Education, Thai Nguyen University

Abstract: In the context of digital transformation becoming an inevitable trend in education and training, teachers and educational managers at Thai Nguyen University's Center for National Defense Education and Security need to enhance their competencies, mindset, and working methods to meet new demands. This article analyzes the theoretical and practical foundations, identifies the emerging requirements posed by digital transformation, and proposes practical solutions to improve the quality of teaching and management in a digital education environment. The findings contribute to the scientific and practical basis for developing the teaching and managerial workforce in the modernization of national defense and security education.

Keywords: digital transformation, national defense and security education, teaching staff, educational managers, quality improvement.

Nhận bài: 16/08/2025

Phản biện: 11/09/2025

Duyệt đăng: 16/09/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang diễn ra mạnh mẽ, chuyển đổi số đã và đang trở thành xu thế tất yếu trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, đặc biệt là trong giáo dục và đào tạo. Sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin và truyền thông đã tạo ra những thay đổi sâu sắc trong phương thức dạy học, quản lý, kiểm tra, đánh giá và phát triển nguồn nhân lực. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết đối với việc nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý - những người giữ vai trò trung tâm trong quá trình chuyển đổi số của ngành giáo dục.

Tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên - nơi có vai trò quan trọng trong việc giáo dục, bồi dưỡng tinh thần yêu nước, ý thức quốc phòng và trách nhiệm công dân cho học sinh, sinh viên - việc thích ứng với chuyển đổi số không chỉ là xu thế mà còn là yêu cầu bắt buộc nhằm đảm bảo hiệu quả và chất lượng đào tạo. Tuy

nhiên, thực tế cho thấy đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý tại Trung tâm vẫn còn nhiều hạn chế về năng lực công nghệ, khả năng đổi mới phương pháp giảng dạy và tư duy quản lý trong môi trường số.

Trước yêu cầu đó, việc nghiên cứu và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay là vấn đề cấp thiết, có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo

Chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo được hiểu là quá trình tích hợp công nghệ số vào tất cả các hoạt động của hệ thống giáo dục, từ nội dung, phương pháp giảng dạy - học tập, cho đến quản lý, kiểm tra, đánh giá, nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục. Không chỉ đơn thuần

là việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số còn bao hàm sự thay đổi về tư duy, mô hình tổ chức và phương pháp quản lý giáo dục trong môi trường số.

Trong lĩnh vực giáo dục quốc phòng và an ninh, chuyển đổi số góp phần đổi mới hình thức, phương pháp giảng dạy theo hướng trực quan, sinh động, linh hoạt, giúp người học dễ tiếp cận, dễ tiếp thu và phát huy được tính chủ động, sáng tạo. Đồng thời, công tác quản lý đào tạo cũng trở nên minh bạch, hiệu quả và dễ kiểm soát hơn thông qua các hệ thống quản trị số.

2.2. Vai trò của đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý trong bối cảnh chuyển đổi số

Đội ngũ nhà giáo giữ vai trò trung tâm trong quá trình tổ chức, triển khai các hoạt động giáo dục. Trong bối cảnh chuyển đổi số, nhà giáo không chỉ là người truyền đạt kiến thức mà còn là người tổ chức, hướng dẫn, hỗ trợ người học sử dụng công nghệ một cách hiệu quả trong học tập. Do đó, năng lực ứng dụng công nghệ, đổi mới phương pháp giảng dạy, thiết kế học liệu số và tổ chức các hoạt động học tập tương tác trở thành

yêu cầu bắt buộc đối với mỗi giảng viên.

Cán bộ quản lý giáo dục có vai trò quan trọng trong việc hoạch định chiến lược, xây dựng kế hoạch, tổ chức và giám sát quá trình chuyển đổi số. Cần có tư duy đổi mới, khả năng lãnh đạo trong môi trường số và hiểu biết sâu sắc về công nghệ để đưa ra các quyết định phù hợp, hiệu quả trong công tác quản lý giáo dục và đào tạo.

2.3. Thực trạng chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên

Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên là cơ sở giáo dục đào tạo, được thành lập theo Quyết định số 2963/QĐ-TCCB ngày 17/12/1992 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo và là đơn vị trực thuộc Đại học Thái Nguyên theo Quyết định số 170/QĐ-BGDĐT-TCCB ngày 08/01/2002 của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Đến ngày 15/02/2017, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Quyết định số 437/QĐ-BGDĐT về việc đổi tên Trung tâm Giáo dục quốc phòng Thái Nguyên thành Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên.

Bảng 1. Cơ cấu nhân sự của Trung tâm GDQPAN ĐHTN

Đơn vị tính: Người (tháng 08/2025)

STT	Đơn vị	Tổng số	Viên chức /SQBP	Hợp đồng lao động
1	Ban Giám đốc	03	03	
2	Phòng Đào tạo, Quản lý sinh viên	14	10	04
3	Phòng Tổ chức, Hành chính	11	05	06
4	Phòng Tài chính, Hậu cần, Kỹ thuật	12	06	06
5	Khoa Chính trị	12	07	05
6	Khoa Quân sự	12	09	03
Tổng		64	40	24

Đội ngũ cán bộ Trung tâm có chất lượng chính trị và chuyên môn cao (gồm 01 PGS.TS, 03 Tiến sĩ, 30 Thạc sĩ và 22 cán bộ trình độ Đại học, trong đó có 07 Cao cấp LLCT, 13 Trung cấp LLCT).

Trung tâm luôn nhất quán chủ trương xây dựng, phát triển đội ngũ cán bộ là nhiệm vụ trọng tâm, có ý nghĩa quyết định chất lượng đào tạo, hiệu quả hoạt động khoa học công nghệ, là yếu tố quyết định sự tồn tại, phát triển của đơn vị.

Nhân sự của Trung tâm gồm 3 đối tượng:

Sĩ quan biệt phái: do Cục Chính trị - Quân khu 1 phối hợp với Đại học Thái Nguyên quản lý toàn diện.

Viên chức: do Đại học Thái Nguyên tuyển dụng và quản lý theo các ngạch, hạng chức danh nghề nghiệp.

Hợp đồng lao động: do Trung tâm tuyển dụng và quản lý trên cơ sở đã được Đại học Thái Nguyên phê duyệt.

Tuy nhiên, lực lượng sĩ quan là lực lượng nòng cốt trong việc giảng dạy môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh được biệt phái theo Nghị định số 165/2003/NĐ-CP ngày 22/12/2003 của Chính phủ về biệt phái sĩ quan quân đội nhân dân Việt Nam, thời hạn biệt phái: 05 năm, do vậy đội ngũ giảng viên giảng dạy của Trung tâm không được ổn định để phát triển công tác giảng dạy.

Hiện nay, đội ngũ Nhà giáo giảng dạy môn học GDQP&AN là: 31 người. Trong đó: Phó Giáo sư: 0 người (chiếm 0%); Tiến sĩ: 02 người (6,45%); Thạc sĩ: 14 người (45,16%).

Bảng 2. Số lượng và chất lượng của đội ngũ nhà giáo

(Số liệu do Phòng Tổ chức, Hành chính cung cấp (tháng 08/2025))

TT	Nội dung	Tổng số	Giảng viên					
			Giáo sư	Phó Giáo sư	TSKH, Tiến sĩ	Thạc sĩ	Đang học NCS, ThS	Khác
I	Khối ngành GDQP&AN							
	Giảng viên GDQPAN	31	0	0	02	14	0	15
	Tổng số	31			02	14	0	15

Hiện nay, đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên về cơ bản có phẩm chất chính trị vững vàng, ý thức trách nhiệm cao và có kinh nghiệm giảng dạy, quản lý. Tuy nhiên, trước yêu cầu chuyển đổi số, vẫn còn tồn tại một số hạn chế như:

Năng lực công nghệ thông tin chưa đồng đều do đặc thù của môn học GDQP&AN, lực lượng nhà giáo là sĩ quan biệt phái chủ yếu được đào tạo và rèn luyện theo hướng quân sự, tập trung vào kỹ năng huấn luyện, quản lý và tổ chức các hoạt động thực hành, thực tế quốc phòng. Vì vậy, đội ngũ này không thuộc diện bắt buộc phải đạt các chuẩn năng lực công nghệ thông tin theo yêu cầu của vị trí việc làm trong cơ sở giáo dục đại học. Chính yếu tố này dẫn đến sự chênh lệch trong trình độ và khả năng ứng dụng công nghệ thông tin giữa giảng viên là sĩ quan biệt phái với đội ngũ nhà giáo là viên chức và hợp đồng lao động. Việc không bắt buộc chuẩn hóa về năng lực công nghệ thông tin khiến một bộ phận giảng viên quân đội chưa chú trọng bồi dưỡng, cập nhật kỹ năng số, từ đó ảnh hưởng đến tính đồng bộ và hiệu quả trong quá trình triển khai các hoạt động giảng dạy, đặc biệt là ứng dụng các nền tảng dạy học trực tuyến trong điều kiện chuyển đổi số hiện nay.

Khả năng khai thác, sử dụng các nền tảng dạy học trực tuyến còn hạn chế do tốc độ phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin. Sự thay đổi liên tục của các phần mềm, công cụ và nền tảng số đòi hỏi người giảng dạy phải thường xuyên cập nhật kiến thức, kỹ năng để thích ứng. Tuy nhiên, trong thực tế, nhiều nhà giáo chưa theo kịp tốc độ đổi mới công nghệ, dẫn đến việc sử dụng các nền tảng dạy học trực tuyến còn hạn chế, thiếu hiệu quả. Mặt khác, việc xuất hiện quá nhiều ứng dụng

và công cụ với tính năng đa dạng cũng gây khó khăn trong việc lựa chọn, khai thác phù hợp với nội dung giảng dạy. Do đó, tốc độ phát triển của công nghệ thông tin vừa mở ra cơ hội nâng cao chất lượng dạy học, vừa đặt ra thách thức về năng lực thích ứng, tự học và đổi mới phương pháp giảng dạy của đội ngũ nhà giáo.

Thiếu các chương trình bồi dưỡng chuyên sâu về chuyển đổi số trong giáo dục. Hiện nay, phần lớn các khóa tập huấn mới chỉ dừng ở mức giới thiệu hoặc hướng dẫn sử dụng cơ bản các phần mềm, chưa đi sâu vào kỹ năng thiết kế bài giảng số, quản lý lớp học trực tuyến, bảo mật dữ liệu và khai thác học liệu mở. Bên cạnh đó, nội dung bồi dưỡng chưa được cập nhật thường xuyên, thiếu tính thực tiễn và chưa phù hợp với đặc thù môn học GDQP&AN.

Một số cán bộ quản lý chưa có tư duy chiến lược và linh hoạt trong điều hành hoạt động giáo dục số. Việc thiếu tầm nhìn tổng thể, kế hoạch dài hạn và giải pháp cụ thể khiến cho công tác triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học còn mang tính hình thức, chưa tạo được sự lan tỏa và đồng bộ trong toàn Trung tâm. Bên cạnh đó, một số cán bộ quản lý còn chưa chủ động cập nhật xu hướng công nghệ mới, thiếu kỹ năng số và khả năng điều hành linh hoạt, dẫn đến việc chỉ đạo, hỗ trợ giảng viên trong khai thác các nền tảng dạy học trực tuyến chưa kịp thời và hiệu quả.

2.4. Một số giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý ở Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên trước yêu cầu chuyển đổi số trong giai đoạn hiện nay

Trước yêu cầu chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo, đặc biệt trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư (CMCN 4.0) đang diễn

ra mạnh mẽ với những thành tựu vượt bậc của trí tuệ nhân tạo (AI), nhiều thành tựu nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ đã được đưa vào ứng dụng rộng rãi như: ứng dụng mô phỏng trong huấn luyện, hệ thống chỉ huy, điều khiển,... và các nền tảng công nghệ số hiện đại, việc nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên trở thành nhiệm vụ trọng tâm, có ý nghĩa quyết định. Để đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số trong giai đoạn hiện nay, Trung tâm cần triển khai đồng bộ các giải pháp sau:

Thứ nhất, tạo chuyển biến nhận thức, tư duy chuyển đổi số cho đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý.

Trước hết, cần tập trung nâng cao nhận thức và tư duy chuyển đổi số cho cán bộ, giảng viên thông qua các hoạt động tập huấn, hội thảo, giúp mỗi cá nhân hiểu rõ vai trò của mình trong việc thích ứng với những đổi thay của công nghệ. Đồng thời, tổ chức các chương trình bồi dưỡng chuyên sâu về công nghệ thông tin và chuyển đổi số gắn với đặc thù môn học GDQP&AN, kỹ năng dạy học số, như thiết kế bài giảng điện tử, xây dựng học liệu số, tổ chức lớp học trực tuyến, khai thác học liệu mở và sử dụng hiệu quả các nền tảng học tập hiện đại. Khuyến khích giảng viên tự học, tự nghiên cứu, chia sẻ kinh nghiệm ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy. Thông qua đó, hình thành văn hóa số trong giảng dạy và quản lý, tạo nền tảng để mỗi cá nhân chủ động, sáng tạo trong khai thác công nghệ phục vụ công tác chuyên môn.

Ngoài ra, Trung tâm cần đưa nội dung chuyển đổi số vào chương trình sinh hoạt chuyên môn, sinh hoạt chi bộ, coi đây là tiêu chí đánh giá mức độ đổi mới tư duy, tinh thần trách nhiệm và hiệu quả công tác của từng cán bộ, giảng viên.

Thứ hai, bồi dưỡng, phát triển và chuẩn hóa năng lực số cho đội ngũ nhà giáo

Đội ngũ giảng viên là nhân tố trực tiếp quyết định chất lượng giáo dục, do đó cần được bồi dưỡng thường xuyên và chuyên sâu về năng lực công nghệ thông tin và sư phạm số. Trung tâm nên phối hợp với các đơn vị trong Đại học Thái Nguyên và các tổ chức đào tạo uy tín để triển khai

chương trình tập huấn chuyên đề về: thiết kế bài giảng điện tử, quản lý lớp học trực tuyến, sử dụng nền tảng học tập số (LMS), xây dựng học liệu điện tử, khai thác học liệu mở và kỹ năng tương tác trong môi trường số.

Đối với giảng viên là sĩ quan biệt phái, cần có lộ trình bồi dưỡng phù hợp với đặc thù chuyên môn quân sự, tập trung vào việc nâng cao kỹ năng sử dụng phần mềm mô phỏng, trình chiếu, quản lý học viên và ứng dụng công nghệ trong huấn luyện.

Thứ ba, phát triển năng lực quản trị số cho đội ngũ cán bộ quản lý

Cán bộ quản lý giữ vai trò định hướng, tổ chức và giám sát quá trình chuyển đổi số, do đó cần được bồi dưỡng năng lực lãnh đạo, tư duy chiến lược và kỹ năng quản trị số. Trung tâm nên tổ chức các khóa đào tạo về phân tích dữ liệu, quản trị hệ thống số hóa, quản lý học tập trực tuyến,... nhằm giúp cán bộ quản lý điều hành linh hoạt, hiệu quả.

Đồng thời, cần đổi mới cơ chế quản lý, kiểm tra, đánh giá theo hướng số hóa quy trình làm việc, tăng cường ứng dụng phần mềm quản lý hành chính, hồ sơ giảng viên và học viên trên nền tảng trực tuyến. Việc gắn kết quả ứng dụng công nghệ thông tin và hiệu quả quản lý số với công tác thi đua, khen thưởng sẽ góp phần khuyến khích đội ngũ cán bộ quản lý chủ động, sáng tạo trong điều hành.

Thứ tư, đầu tư hạ tầng kỹ thuật và phát triển học liệu số

Để việc chuyển đổi số diễn ra bền vững, Trung tâm cần tiếp tục đầu tư, nâng cấp hạ tầng công nghệ thông tin, bảo đảm đường truyền ổn định, trang bị phòng học thông minh, thiết bị trình chiếu, phòng thu bài giảng điện tử và hệ thống máy chủ quản lý dữ liệu an toàn.

Song song với đó, cần xây dựng ngân hàng học liệu điện tử, thư viện số, video mô phỏng, sa bàn ảo và hệ thống bài giảng trực tuyến gắn với đặc thù môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh. Việc sử dụng điện toán đám mây, trí tuệ nhân tạo và các công cụ hỗ trợ học tập thông minh sẽ giúp giảng viên tối ưu hóa quá trình dạy học, đồng thời tạo môi trường học tập sinh động, hấp dẫn đối với sinh viên.

III. KẾT LUẬN

Trước tác động mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và yêu cầu chuyển đổi số trong giáo dục, việc nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên không chỉ là nhiệm vụ cấp thiết mà còn là yếu tố then chốt quyết định hiệu quả, chất lượng của công tác giáo dục, đào tạo trong giai đoạn mới.

Kết quả phân tích cho thấy, mặc dù Trung tâm đã đạt được nhiều kết quả tích cực trong việc ứng dụng công nghệ thông tin và đổi mới phương pháp giảng dạy, song vẫn tồn tại những hạn chế về năng lực công nghệ thông tin, tư duy quản lý

số và khả năng thích ứng của một bộ phận cán bộ, giảng viên. Do đó, việc triển khai đồng bộ các giải pháp từ nâng cao nhận thức, bồi dưỡng năng lực công nghệ, chuẩn hóa kỹ năng sư phạm số đến đầu tư hạ tầng và hệ sinh thái học tập thông minh là hướng đi cần thiết và bền vững.

Trong thời gian tới, Trung tâm cần tiếp tục phát huy tinh thần đổi mới sáng tạo, chủ động khai thác hiệu quả các thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0, hướng tới xây dựng môi trường giáo dục quốc phòng và an ninh thông minh, hiện đại, góp phần thực hiện thắng lợi chiến lược chuyển đổi số của Đại học Thái Nguyên và của ngành giáo dục nói chung.

“Tôi xin được trân trọng cảm ơn Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên đã cấp kinh phí hỗ trợ cho nghiên cứu.”

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (2022), *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 17/11/2022 về tiếp tục đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Chương trình chuyển đổi số ngành giáo dục đến năm 2025, định hướng đến năm 2030*.
- Chính phủ (2020), *Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 03/6/2020 phê duyệt “Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chuẩn nghề nghiệp giảng viên cơ sở giáo dục đại học (Ban hành kèm theo Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT ngày 22/8/2018)*.
- Phạm Thành Công (2023), *Phát triển năng lực công nghệ thông tin cho đội ngũ giảng viên trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0*, Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, số 215, tr. 60-67.
- Trần Văn Bình (2023), *Phát triển đội ngũ nhà giáo đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục*. Tạp chí Lý luận chính trị, (3), 17-21.
- Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên (2025), *Báo cáo kết quả triển khai công tác ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong giảng dạy, quản lý đào tạo*.